

Mads Davidsens prædiken 16. søndag efter trinitatis

Taler

Mads Davidsen
Biskop over Fyens Stift

Dato

24. september 2023

Sted

Odense Domkirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Lukasevangeliet kapitel 7, vers 11-17

Debatten om aktiv dødshjælp blev skudt i gang i forsommeren. Det var på folkemødet, at statsministeren i sin åbningstale sagde, at hun var fortalere for aktiv dødshjælp:

”Jeg ved godt, det er en svær debat, og jeg er også opmærksom på, at etisk råd flere gange har erklæret sig imod. Selv har jeg det helt anderledes,” lød det fra ministeren.

Statsministeren konkluderede, at debatten om aktiv dødshjælp handler om værdighed i den sidste tid af et menneskeliv.

Men hvad vil det sige at leve i værdighed? Hvornår er et menneskeliv værdigt? Er livet værdigt, når man kan tage del i samfundet, yde og skabe værdi? Er livet værdigt, når man gør nytte, har familie, arbejde, venner og et socialt liv?

Spørgsmålene hober sig op. Og hvornår er livet ikke værdigt? Det er netop temaet i dagens tekst om enken fra Nain. Vi får her et indblik i et samfund, der har helt klare begreber om, hvem og hvad, der er rigtigt og forkert, rent og urent, værdigt og uværdigt.

Begreber om ære og skam går som en kile ned gennem det jødiske samfund. Det betyder, at vi i evangelierne møder en række mennesker, som er blevet udstødt. Det være sig enker, forældreløse børn og fremmede. Det være sig de syge, de gale, de besatte og fremmede.

Det er det samfund, vi dumper ned i med teksten om enken fra Nain. Vi hører, at Jesus sammen med en stor folkeskare er kommet til en by ved navn Nain. Allerede da de ankommer til byen, ser de i byporten en menneskemængde, der er i færd med at bære en død ud. Det er en ung mand. Vi hører tilmed, at hans mor er enke og den døde unge mand er hendes eneste søn.

Vi kan selv konkludere, hvad det betyder. Det betyder, at vi her har et menneske, der er fortabt. En enke der er overladt til et uværdigt liv i fattigdom, formentlig som tigger eller prostitueret. Enken må altså tage plads sammen med alle de andre udstødte kvinder fra evangelierne, fra den fattige jomfru Maria til de syndige og syge kvinder, som Jesus møder på sin vej.

Jesus er da heller ikke i tvivl om, at det er enken, han skal hjælpe. Selvom vi i dag fokuserer mest på underet og det mirakel, det er, at Jesus opvækker de døde, så er det i virkeligheden enken, der er i centrum. Vi hører, at Jesus har medlidenhed med hende, og at det netop er ved synet af enken, at Jesus opvækker den døde søn.

Jesus vækker ikke den døde for at give ham livet tilbage. Det kan han få sidenhen, på den yderste dag, som alle andre. Jesus opvækker den døde, fordi han vil give et menneske sin værdighed tilbage. Det er det bibelens tekster handler om. Værdighed.

De er en kritik af det samfund, som betragter mennesker som uværdige. De er en kritik af de regler og normer, som vi sætter op for hinanden. Jesus går imod foragten, de nedværdigende blikke, de selvretfærdige og de frelste. Han helbreder, heler og tilgiver - børn, enker, syge og fremmede.

Jesu gerning handler om det værdige menneskeliv: at du skal elske din næste som dig selv, uanset hvilken situation din næste end måtte stå i.

Derfor er det også bemærkelsesværdigt, at vi i et kristent land åbner debatten om aktiv dødshjælp ved at tale om andre menneskers værdighed. Den kan vi ikke sætte spørgsmålstejn ved. Der er vel næppe nogen herhjemme, der ønsker, at vi skal vende tilbage til middelalderen eller antikkens menneskesyn.

I det øjeblik statsministeren sætter ord på andre menneskers værdighed, er hun samtidig i færd med at sætte en pris på livet. Hun taler til den forældreløse, til

syge, til enker og svage – mennesker der i forvejen føler, at de ikke gør gavn, føler at de ikke har et værdigt liv.

Det er alle de mennesker, vi som kristne, har en forpligtelse på at hjælpe. Vi skal som Kristus gå ud for at hele og helbrede, forkynde håb og bede. Evangeliet lyder til os med et budskab om, at der altid er håb, at evangeliet netop er til for at helbrede, hele og opvække mennesker i enhver situation. Det budskab må vi ikke kompromittere med en hurtig og overfladisk debat om aktiv dødshjælp.

Alle undersøgelser viser, at dødeligheden stiger markant i de lande, der indfører aktiv dødshjælp. Jeg spørger: hvem er det, der skal lade livet herhjemme? Er det din eller min søn/datter? Er det din eller min gamle mor eller far? Er det mig selv, når jeg for en stund mister håbet og overblikket i mit liv?

Jeg håber, at fortællingen om enken fra Nain kan minde om, at alle liv er værdige at leve. Jeg medgiver, at livet rummer både lidelse og modgang, at vi kan være fanget i syge og lamme kroppe, at mennesker kan miste modet og føle at livet ikke er værdigt. Men vi skal som samfund ikke gå med på denne præmis, at de liv dermed ikke er værdige, og vi derfor kan benytte os af aktiv dødshjælp.

Vi må ikke opgive håbet for mennesker, vi har pligt til at hjælpe. Vi skal i stedet bede, håbe, elske og støtte i troen og håbet på, at vi ikke er alene, men at Gud altid er med i vores liv.

...det takker vi dig for, du vor Gud, Far, Søn og Helligånd, du som var er og bliver en sand treenig Gud højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed

Amen

Kilde

fyensstift.dk

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

16. søndag efter trinitatis, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/mads-davidsens-praediken-16-sondag-efter-trinitatis>